

LIIKENNEKAAREN LAUSUNTOKIERROS

Suomen Yrittäjänaiset kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksiä Suomen Yrittäjien kautta **Hallituksen esitykseen liikennekaareksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.**

Lähtökohtaisesti Suomen Yrittäjänaiset kannattaa liikennekaaren uudistustyötä. Asiakslähtöiset liikennepalvelut ja markkinoiden avaaminen pk-yrityksille ovat erinomaisia tavoitteita.

Uudistuksessa on kuitenkin varmistettava, että koko Suomeen turvataan myös jatkossa toimivat liikennepalvelut, aina haja-asutusalueita myöten.

Yrittäjänaiset tuntevat erityisesti huolta taksiliikenteen avaamisesta sekä teiden ja muiden liikenneinfrastruktuurin yhtiöittämisestä. Taksireformin valmisteluissa tulee hyödyntää aiempia kokemuksia, kuten esimerkiksi Ruotsin taksiliikenteen vapauttamisesta saatuja kokemuksia, jottei Suomessa toisteta samoja virheitä. On tärkeätä, että kilpailun esteitä ja turhaa sääntelyä puretaan.

Yrittäjänaiset toivoo, että uudistustyössä huomioidaan Suomen yritysraakenteen muutokset: Suomi on muuttunut suuryritysten Suomesta mikro- ja pk-yritysten Suomeksi. Yrityksiä syntyy eniten Etelä-Suomen alueelle, mutta myös muualle Suomeen. On tärkeätä mahdollistaa yritystoiminta ja toimivat liikenneyhteydet ja huomioida digitalisaation tuomat uudet liiketoimintamahdollisuudet koko maan näkökulmasta. Liikenne palveluna -ajattelu on hyvä lähtökohta.

Suomalaiset yritykset ovat toistaiseksi jäljessä globaalista verkkokauppaliiketoiminnasta. Suomesta löytyy kuitenkin hyviä tuotteita, joiden jakelulogistiikka on turvattava myös tulevaisuudessa. Uudistamalla rakenteita kestäväällä tavalla ja mikroyritysten näkökulmat huomioiden on jatkossa mahdollista yrittää ja elää eri puolilla Suomea.

Yrittäjänaiisten keskeisiä näkökulmia

1. Asiakkaan henkilöturvallisuus liikennepalveluissa tulee pystyä takaamaan vapautuksien jälkeen.
2. Infrastruktuuria koskevat palvelut kuuluvat kaikille, myös syrjäseuduilla asuville ja siellä yrittäville. Jos tätä ei turvata, voi yrittäminen ja eläminen eri puolilla Suomea vaarantua.
3. Pelkkä markkinalähtöinen näkökulma liikennekaaren uudistamisessa sisältää omat riskinsä. Julkisin varoin tuotettavien julkishyödykkeiden, kuten esimerkiksi tieverkoston, tulee jatkossakin olla selkeästi valtion omistuksessa. Esimerkiksi Fortumin sähkön siirtoverkon myynti on hinnannostoinen pelottava esimerkki yhteiskunnan erittäin keskeisen toimintaverkoston joutumisesta yksityisen markkinavallan piiriin. Tarvitaan huolellista arviointia vaikutuksista ja tarvittaessa on otettava ”aikalisä” suunnitteluun ja toteutukseen.
4. Valmistelutyössä tulee huomioida yritysten markkinoillepääsyn edellytyksiä, jotta ei siirrytä julkisesta monopolista yksityiseen monopoliin. Tuovatko ehdotettavat muutokset aidosti myös pienille yrityksille uusia toimintamahdollisuuksia ja pääsyn uusille markkinoille?

5. Tiedon hyötykäyttö ja digitalisaation edistäminen ovat tärkeitä tekijöitä ja voivat jo itsessään tuoda nykytoimintaan säästöjä. Se voi tapahtua esimerkiksi siten, että luodaan yhtenäisiä koko maan kattavia lippupalvelujärjestelmiä. Suomi voi toimia kansainvälisellä tasolla suunnannäyttäjänä yhtenäisen matkaketjun palveluprosessin ja lipunmyyntiprosessin luomisessa.
6. Valmistelutyössä tulee olla tiivis yhteistyö ja selkeä tahtotila yritysvaikutusten arvioinnin toteuttamiseksi pk-yritysten (tulevat palveluntarjoajat) sekä loppukäyttäjien (kuljetuspalveluita ostavat) kanssa. Tämä voi toimia esimerkiksi siten, että luodaan yhteinen alusta, johon tuodaan jo liikennekaaren valmisteluvaiheessa nykyisiä pullonkauloja ja ongelmia ja otetaan myös mikro- ja pk-yritykset mukaan luomaan ongelmiin ratkaisuja.
7. Pienyritystoimintaa edistävää kokeilumuotoista toimintaa kannattaa järjestää jo valmisteluvaiheessa, jotta saadaan konkreettisia kokemuksia uudistustyöhön. Yritystoiminnan kehittämisessä on tärkeitä tuoda kehitystyö asiakasrajapintaan. Yhteistyön kautta voidaan saavuttaa kestäviä ratkaisuja. On tärkeitä, ettei ensin luoda koko järjestelmää, vaan otetaan käyttäjät sekä palveluntarjoajat ja toimijat alusta alkaen mukaan kehitysprosessiin. Samalla tulee huolehtia, että kokeilun kaikki kustannukset huomioidaan laskelmissa. Tällainen on esimerkiksi valvontatarpeen lisääntyminen (esimerkkinä ei-ammattimaisten liikennepalveluntarjoajien 10.000 euron tuloraja), ja että tehdyt uudistukset eivät lisää kustannuksia.
8. Digitaalisten ratkaisujen hankintavaiheessa on varmistettava, että kilpailutuksia hoitavilla virkamiestahoilla on riittävä hankintaosaaminen ja ymmärrys hankittavasta teknologiasta, jota ostetaan ja kilpailutetaan. Näin varmistetaan hankittavan teknologian nykyaikaisuus, mutta myös toimintavarmuus ja käyttäjäystävällisyys. Lisäksi tulee huomioida, että järjestelmätoimittajat ovat hyvämaineisia ja esimerkiksi kansallisesti merkittävässä hankinnoissa on huomioitava toimittajan veronmaksuaine.
9. Liikennelupauudistuksen eri osissa huomioidaan erityisiä yksittäisasiota, kuten ammattipätevyyden osoittaminen ja ylläpitäminen riittävässä määrin, tieverkon eri käyttäjien valvontatarpeet (pakettiautojen nostonrajan kohottaminen, ulkomaisten autojen tiemaksut) ja hitaan liikenteen mahdollisesta lisääntyneestä ajosta aiheutuvat liikennemuutokset.
10. Kuljetustoiminnan sujuvoittaminen on tärkeitä pinta-alaltaan suuressa maassa esimerkiksi lippu-, maksu- ja kuljetuskohteiden osalta. Palveluiden järkevöittäminen, sähköistäminen ja yhteensopivuuden edistäminen parantaa palveluvalikoimaa ja mahdollistaa liikkumispalveluiden paremman räätälöinnin tulevaisuudessa. Tavoitteena oleva turhan sääntelyn purku on erinomainen tavoite. Suomen kilpailukyky nostaminen edellyttää tulevaisuudessa EU-direktiivien soveltamiseen maltillisempaa otetta, jotta ei ylisäännellä muutenkin taloudellisen alavireestä johtuen ahdingossa olevia yrityksiä.

Lisätietoja:

Marju Silander, toimitusjohtaja, Suomen Yrittäjänaiset puh. 050 409 2561,
marju.silander@yrittajanaiset.fi

Seija Estlander, puheenjohtaja, Suomen Yrittäjänaiset, puh. 050 302 8460.
seija.estlander@yrittajanaiset.fi